

Oulu Capital
of Northern
Scandinavia

Yhteishaku 2026

OULU

Vanhempainillan ohjelma 17.11.2025

Ohjelma

- Pohjankartanon opinto-ohjaajat kertovat yleisesti yhteishausta
- Toisen asteen oppilaitokset esittäytyvät
 - Oulun seudun ammattiopisto
 - Madetojan musiikkilukio
- Yhteishaun aikataulu, käytännöt ja opiskelijavalinta
- **LÄMPIMÄSTI TERVETULO!**

Mitä peruskoulun jälkeen?

**Ammatillinen
koulutus**

Lukio

Kansanopistot

TUVA
(OSAO, SDO, Luovi,
Aikuislukio)

Oppisopimus

Mistä tietoa päätöksen tueksi?

- **Opintopolku.fi-sivusto**
 - kaikki Suomessa olevat hakukohteet
- **Oppilaitosten nettisivut**
- **Vierailut oppilaitoksissa**
 - lukioiden avoimet ovet
 - tutustumiset ammatillisen koulutuksen aloihin
- **Vierailijat omalla koululla**

Tulossa vielä:

-Tutustumisia
ammatillisiin → yhteys
opoon

**-Tervetuloa lukioon-
illat huoltajille
tammikuussa, myös
nuori voi osallistua**

Nuoren tukena päätöksen teossa

Opon ohjauskeskustelut

- oppilaan vahvuudet ja taidot
- kiinnostuksen kohteet
- pisterajat, keskiarvorajat
- eri vaihtoehtojen erot
- toiveet korkea-asteen jatko-opintoihin liittyen
 - esimerkiksi yliopistojen useat alat pohjaavat lukio-opintoihin
 - tilastojen mukaan yliopiston käyneistä suurin osa on käynyt lukion

Keskustelut kotona

- huoltajan rooli on tärkeä
- huoltaja tuntee nuoren parhaiten
- mitä nuori itse haluaa
- millaisia teemoja hän on ottanut huomioon
- onko valinta oma vai kaverin
- tarvitseeko hän apua jonkin aiheen selvittämiseen
- vaihtoehtoihin tutustuminen
- oppilaitoksiin kannattaa olla yhteydessä yhdessä nuoren kanssa, jos kysyttävää

Uusi oppivelvollisuuslaki

- **Ketä koskee?**
 - kevät 2021 ja myöhemmin peruskoulunsa päättäneet
- Oppivelvollisuus **päättyy**
 - sinä vuonna, kun täyttää 18 vuotta **TAI**
 - jos on sitä ennen suorittanut jonkin tutkinnon
 - lukion oppimäärä, ylioppilastutkinto, ammatillinen perustutkinto tai ammattitutkinto
- **Koulutus kaikille maksutonta**
 - koulumatkat maksuttomia, jos matka yli 7km
- Maksuttomuus päättyy sen kalenterivuoden loppuun, kun opiskelija on täyttänyt 20 vuotta

Uusi laki → Hakeutumisvelvollisuus

- Oppivelvollisella on **velvollisuus** hakeutua perusopetuksen jälkeiseen koulutukseen
 - viime kädessä asuinkunta osoittaa opiskelupaikan jokaiselle nuorelle
- Oppivelvollisella on **oikeus** saada riittävästi oppilaanohjausta tai opinto-ohjausta
 - tehostettu henkilökohtainen ohjaus 8. ja 9. luokilla
 - osalle oppilaista

Haku perusopetuksen jälkeiseen koulutukseen 2026

Hakuaika on **17.2.-17.3.2026 klo 15:00.**

Tulokset julkaistaan aikaisintaan 11.6.2026.

- tulokirje nuorelle sähköpostiin
- oppilaitosten nettisivut, **vain** jos lupa

Opiskelupaikka täytyy ottaa vastaan viimeistään 25.6.2026.

- linkki tulokirjeessä
- oppilaitosten omat ohjeet

Hakuohjeita

- nuori voi hakea 7 hakukohteeseen
- hakutoivejärjestys on sitova
- nuori voi muuttaa hakukohteitaan ja järjestystä hakuaikana linkin kautta
- muutoksia ei voi tehdä hakuajan päättymisen jälkeen
- nuorelle tarjotaan vain 1 opiskelupaikka !

- **Varasijat:** Ylempiin hakutoiveisiin voi tulla vielä valituksi, jos toinen hakija peruu opiskelupaikkansa
 - nuori voi silti siis saada kesän aikana paikan ykköstoiveeseensa
 - ensin tarjottu paikka kannattaa silti ottaa heti vastaan ja jäädä rauhassa odottelemaan varasijalta paikkaa

Hakutoivejärjestys on sitova

-Järjestys **aina oman kiinnostuksen** mukaan!

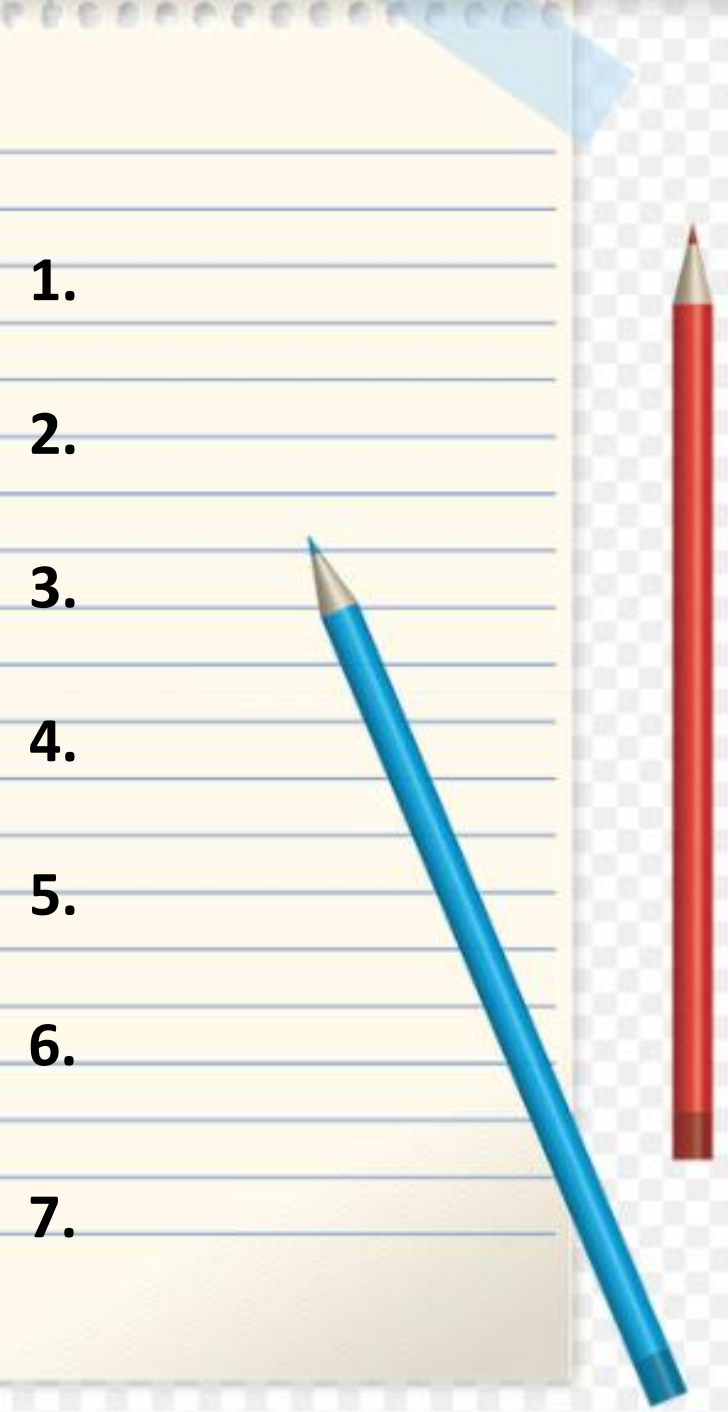
-aikaisempien vuosien rajat vain suuntaa antavia

-Jos opiskelijan pisteet/keskiarvo riittävät 1.hakutoiveeseen

→ **muut hakukohteet peruuntuvat**, vaikka pisteet/keskiarvo riittäisivätkin myös niihin

-Jos hakija ei pääse 1.toiveeseen

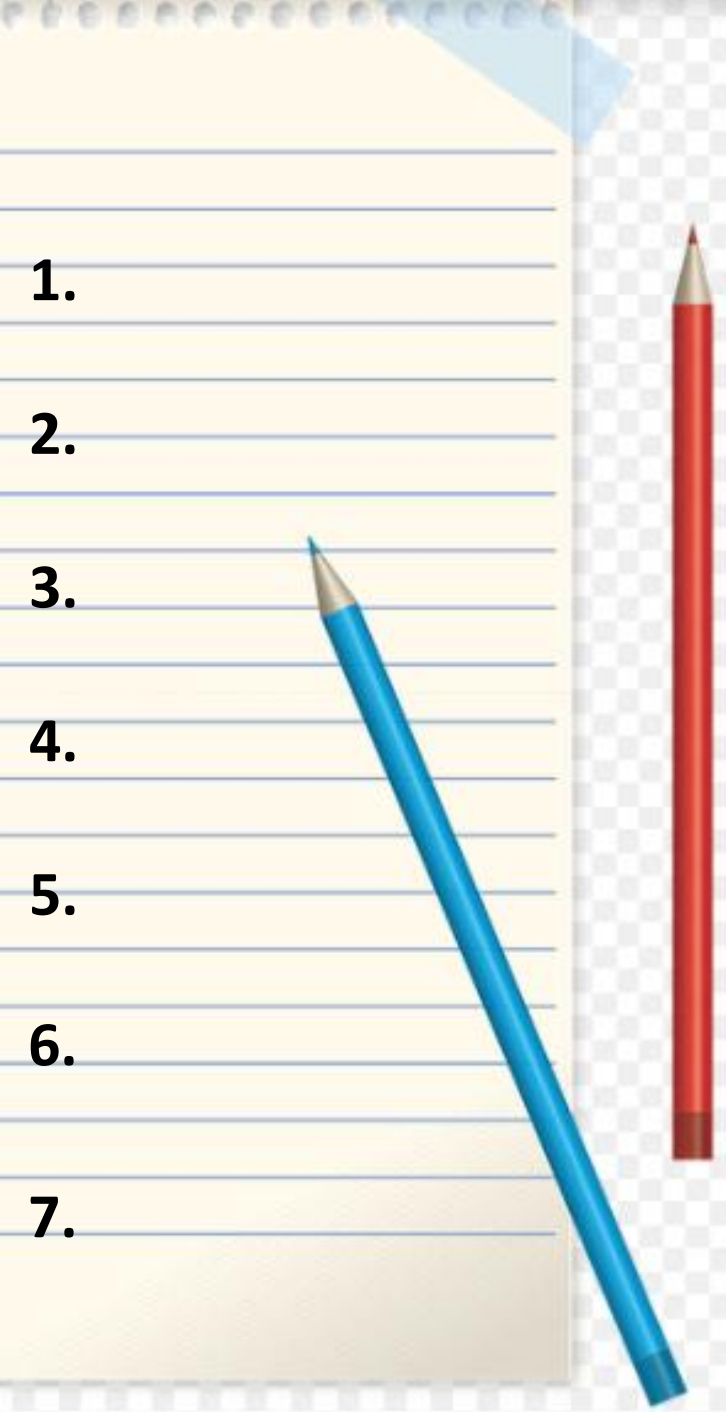
→ riittävätkö pisteet/keskiarvo seuraavaan toiveeseen

Moneenko oppilaitokseen haetaan?

- **Yksilölliset hakusuunnitelmat!**
- **Lukioon hakijat**
 - mikä on nuoren keskiarvo suhteessa siihen, mihin lukioon on hakemassa?
 - keskiarvorajat vaihtelevat vuosittain
 - suositus: useampi hakukohde
- **Amikseen hakijat**
 - mahdollisimman monta mieluista hakukohdetta
- **Varavaihtoehdot!!**
- **Voi laittaa lukioita ja ammatillisen vaihtoehtoja sekaisin**

Yhteishaun tekeminen Pohjankartanon yläkoulussa

- Haku tehdään pääsääntöisesti **ohjatusti opon oppitunnilla**, ennen hiihtolomaa viikoilla 8-9
- Haun voi tehdä myös kotona, sovi opon kanssa asiasta!
- Varsinaista hakua tehdessä ei enää tehdä muutoksia hakusuunnitelmaan, vaan haku tehdään sen pohjalta

Yhteishaun tekeminen käytännössä

Haun tekemistä varten oppilas tarvitsee mukaansa:

- syksyllä 2026 toimivan sähköpostin
 - **Huom! Ei oppilaan eduouka-sähköposti**
- huoltajan toimivan sähköpostin
- nuoren henkilöturvatuunnuksen
- ajan tasalla olevat yhteystiedot nuorelle ja huoltajille

Ennen haun tekemistä nuori täyttää huoltajan kanssa **hakusuunnitelman**, jossa nämä tiedot ovat kootusti.

Huoltajan kuuleminen

- Hallintolaki edellyttää huoltajan kuulemista = **Huoltajan allekirjoitus** hakusuunnitelmaan
- Varsinaista hakua tehdessä ei enää tehdä muutoksia hakusuunnitelmaan, vaan haku tehdään sen pohjalta
 - hakusuunnitelmasta näette, mihin nuori on hakemassa
 - tarkistakaa yhdessä nuoren kanssa ennen allekirjoitusta, että olette samoilla linjoilla
 - myös huoltajalle tulee vahvistusviesti, kun haku on tehty-huoltaja näkee hakukohteet
- opintopolku.fi/demo → hakua voi harjoitella

Oulu Capital
of Northern
Scandinavia

Opiskelijavalinnat:

Lukioon ja ammatilliseen
koulutukseen

OULU

Opiskelijavalinta toisen asteen koulutukseen

Opiskelijaksi ottamisessa käytetään **perusopetuksen päättötodistusta**

- lukuvuoden lopussa saatua peruskoulun päättötodistusta
- lukioihin opiskelijat valitaan **lukuaineiden** keskiarvon perusteella
- ammatillisiin oppilaitoksiin opiskelijat valitaan **valintapisteiden** perusteella
- LUOVI, TUVA, kansanopistot
 - muita hakukriteereitä

Lukioon hakeminen

- lukuaineiden keskiarvon perusteella
- erityistehtävän saaneissa lukioissa voi olla myös muita valintakriteerejä.
- lukiot valitsevat opiskelijat **keskiarvon osoittamassa järjestyksessä**.
- mikäli useammalla hakijalla on sama keskiarvo, valinnan ratkaisee
 - hakutoivejärjestys
 - keskiarvo, johon lasketaan lukuaineiden lisäksi myös liikunnan, käsityön, kotitalouden, musiikin ja kuvataiteen arvosanat.

LUKUAINHEET:

Äidinkieli

Ruotsi

Englanti

Valinnaiset kielet

Uskonto tai

elämänkatsomustieto

Historia

Yhteiskuntaoppi

Matematiikka

Fysiikka

Kemia

Biologia

Terveystieto

Maantiede

Oulun lukioiden alimmat keskiarvot

Lukio	2021	2022	2023	2024	2025
Haukiputaan lukio	7,33	7,0	6,50	7,50	7,08
Kastellin lukio	8,58	8,67	8,42	8,83	8,83
-urheilulinja	15,37/20	15,61/20	15,63/20	15,47/20	15,72/20
Kiimingin lukio	7,92	7,58	6,25	7,50	7,42
Laanilan lukio	8,58	8,25	7,83	8,08	8,08
Madetojan musiikkilukio	12,58/20	11,38/20	7,50/20	10,67/20	12,33/20
Oulun Lyseon lukio	8,83	8,75	8,83	9,17	8,83
-IB-linja	8,72	8,20	8,77	8,20	7,87
August Sahlsten –lukio	6,33	5,83	6,17	6,50	6,83
Oulunsalon lukio	7,50	7,33	6,92	6,33	7,25
OSYK	8,75	8,83	8,67	8,33	8,25
Normaalikoulun lukio	8,58	8,67	7,00	8,42	8,75
Oulun Steiner-lukio	7,0	7,0	7,19	7,00	7,00
Raksilan lukio	-	-	8,08	8,25	8,08
Svenska Privatskolan	7,25	7,33	7,83	7,50	7,67
Kempele 7,75 ja Muhos 7,33					

Huomioitavaa lukioon haettaessa

- **Vaikka oma keskiarvo riittäisikin lukioon:**
 - motivaatio ja asenne lukion vaatimaan työmäärään
- **Tuen tarve opinnoissa:**
 - lukiossa yhdellä erityisopettajalla saattaa olla vastuullaan yli 1000 opiskelijaa
 - lukiossa ei käytännössä ole erityisopettajan tukea

Pääsykokeet: Erityislukiot

- **Kastellin lukion urheilulinja:** Seuraa lukion kotisivuja
 - lukuaineiden lisäksi liikunnan numero, lajiliittopisteet, oppilaitospisteet (fysiikkatestit)
- **Madetojan musiikkilukio:** Seuraa lukion kotisivuja
 - musiikin numero, suoritettut musiikkitutkinnot/ohjattu musiikkitoiminta, musiikkiluokat, näyttökoevideo
- Oppilaat itse huolehtivat tarvittavat lomakkeet, videot lukioihin sekä pääsykokeisiin osallistumisen.
- Pääsykokeissa tarkistetaan henkilöllisyys

Mistä saa pisteitä ammatilliseen koulutukseen

Hakija, jokin näistä:

- Päättöluokkalainen
 - Opiskellut TUVASSA 1v
 - Opiskellut opistossa 1v
- 6p.**

1. hakutoiveena:

**Jokin ammatillisen
koulutuksen
perustutkinto**

2p.

**Kaikkien aineiden
keskiarvo**

0-16 p.

Taito- ja taideaineet:

Kolmen parhaan keskiarvo

0-8 p.

Pääsy- tai soveltuvuuskoe

0-10 p.

(VAIN TIETYYT ALAT)

Pääsy- ja soveltuvuuskokeet ammattiopistoon

OSAO:

- hius- ja kauneudenhoitoalan perustutkinto
- liiketoiminnan perustutkinto, englanninkielinen koulutus
- lääkealan perustutkinto
- media-alan ja kuvallisen ilmaisun perustutkinto
- sosiaali- ja terveysalan perustutkinto
- turvallisuusalan perustutkinto
- metsäalan perustutkinto
- välinehuoltoalan perustutkinto

Suomen diakoniaopiston Oulun yksikkö:

- sosiaali- ja terveysalan perustutkinto
- kasvatus- ja ohjausalan perustutkinto

**Ilman
osallistumista,
ei voi tulla
valituksi!**

Valinta pelkän pääsykokeen perusteella

Seuraavissa koulutuksissa oppilaitoksella voi olla oma pääsy- ja soveltuvuuskoe, jonka perusteella valinta tehdään

– **El siis huomioida lainkaan arvosanoja**

Oppilaitokset Oulussa

- media-alan ja kuvallisen ilmaisun perustutkinto
- musiikkialan perustutkinto

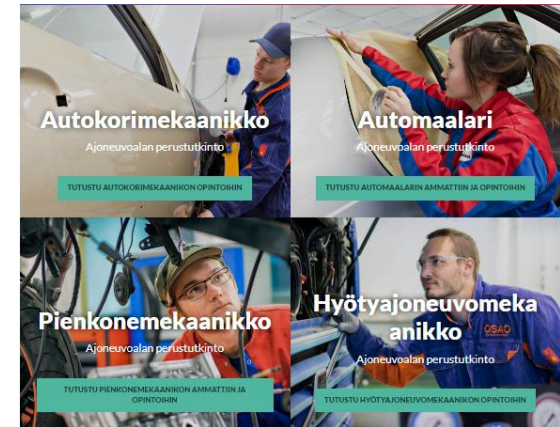
Mualla oppilaitoksissa (esim.)

- tanssialan perustutkinto
- sirkusalan perustutkinto
- lentokoneasennuksen perustutkinto
- liikunnanohjauksen perustutkinto

OULU

Huomioitavaa ammatilliseen hakeutumisessa

- **Terveydelliset syyt**
 - pystyykö opiskelija tekemään työtä
 - onko jotain esteitä terveydessä
- **Osaamisalavalinta**
 - kaikilla aloilla valitaan opintojen alettua
- **Kaksoistutkinto:** ammattilukio-opintojen tekeminen
- **Urheiluakatemia:** tavoitteelliselle, kilpailevalle urheilijalle
- **Highway-vaihtoehto**= ammattikorkeakouluopintoja amiksen aikana

Harkintaan perustuva haku

- hakija saattaa tulla valituksi vaikka pisteet eivät riittäisi yhteishaun kautta
- tässä haussa voi hakea, jos on perusteita:
 - yksilöllistetty sekä äidinkieli että matematiikka
 - * jos molemmat on yksilöllistettyjä haku VAIN tässä
 - oppimisvaikeudet
 - sosiaaliset syyt
 - todistusten vertailuvaikeudet (ulkomainen todistus)
- haku opintopolussa
- erillinen kirjallinen liite perusteluineen ja lausuntoineen oppilaitokseen
 - mahdollinen oppimisvalmiuskoe
- selvittää, onko hakijalla riittävät edellytykset opiskeluun

Oulu Capital
of Northern
Scandinavia

Tulokset opiskelupaikasta!

OULU

Tulokset saapuvat aikaisintaan 11.6.

Tulos nuoren sähköpostiin (*tarkista roskaposti!*)

- tieto opiskelupaikasta ja **linkki, jolla paikka otetaan vastaan**
- oppilaitoksen omat ohjeet: **muuta toimia paikan** vastaanottamiseen liittyen
- myös lisätietoja oppilaitoksesta: TARKISTA LIITETIEDOSTOT

Paikan vastaanottaminen (mielellään mahdollisimman pian)

- paikan menettää jonossa seuraavalle, jos ei ota määräpäivään mennessä vastaan

Paikan vastaanottaminen ei poista varasijalla olemista ylempiin hakutoiveisiin

- vaikka ottaisi paikan vastaan, on edelleen varasijajonossa

Opot päivystävät muutaman päivän ajan, kun tulokset saapuvat

- tavoitettavissa tuolloin sähköpostilla ja puhelimitse

Ilman opiskelupaikkaa?

Vaihtoehtoja, jos nuori ilman paikkaa:

- varasijat
- vapaaksi jääneet paikat jatkuvassa haussa
 - ammatillinen koulutus (VÄHÄN aloja tarjolla)
 - lukiokoulutus?
- **TUVA**
- kansanopistojen vapaaksi jääneet paikat (VÄHÄN)
- hakeminen osoitteessa opintopolku.fi

Jos nuori on edelleen **ilman koulupaikkaa elokuun lopulla, opo on velvollinen tekemään ilmoituksen asuinkunnalle**

- tästä eteenpäin nuoren asioista vastaa asuinkunnan oppivelvollisuudesta vastaava opinto-ohjaaja Pirjo Niittyviita

Tiivistettynä eri koulutusvaihtoehdot

OULU

Lukio

- lukemista
- laskemista
- kirjoittamista
- kielten opiskelua
- paljon matematiikkaa
- kirjoista oppimista, kirjat digikirjoja
- vastuu omista opinnoista
- opinnot vahvasti teoreettispainotteisia
- opiskelu tapahtuu tietokoneella
- suurin osa yliopiston opiskelijoista on käynyt lukion

Ammatillinen koulutus

- jos pitää käytännönläheisestä työskentelystä
- jos on jostain alasta kiinnostunut
- jos haluaa nopeasti työelämään
- jos yrittäjäyys kiinnostaa
- jos tahtoo hyvän pohjan ammattikorkeakouluun
- myös ammatillisella puolella suoritetaan YTO- aineita (äi, en, ru jne), mutta ne ovat suppeat verrattuna lukioon
- jos haluaa pitää yllä esimerkiksi matematiikan ja kielten taitoja, kannattaa harkita ammattilukio-opintoja

Luovi erityisammattioppilaitos

- vahvasti tuetut opinnot
- sisäänotto perustuu oppimisen haasteisiin yms.
- pienemmät ryhmät, enemmän aikuisia apuna
- mahdollisimman työvaltaista opiskelua
- lähes samat perustutkinnot tarjolla, kuin esim. OSAOlla
- hyvä, jos on jostain ammattialasta innostunut
- luovissa myös TUVA ja TELMA-vaihtoehdot

TUVA

- tutustuminen eri ammatillisen koulutuksen aloihin
- jos tarvitsee tukea ja ohjausta elämänhallinnassa
- jos tarvitsee opiskelutaitojen vahvistamista
- jos ei ole riittävästi valmiuksia toisen asteen opintoihin
- ammatillisiin opintoihin orientoituminen
- lisää aikaa miettiä alavalintaa
- jos arvosanat ei riitä mieluisiin toisen asteen opintoihin

Erityisesti aikuislukion TUVAlla

- arvosanojen korottaminen
- valmistaudutaan lukio-opintoihin
- voi suorittaa lukio-opintoja

Oppisopimus

- jos haluaa oppia työtä tekemällä ammatillisen perustutkinnon
- lähijaksoja ammattikouluissa, saattaa olla myös iltaisin
- työpaikka haettava itse
- palkallista, työehtosopimuksen mukaista palkkaa
- myös oppisopimuksessa tulee suorittaa pakolliset yhteiset opinnot eli YTO-opinnot (äi, ma, ru, en, jne.)
- nuori voi esimerkiksi aloittaa normiopiskelijana ja siirtyä 2. tai 3. opiskeluvuotena suorittamaan opintojaan oppisopimukseen
- <https://oppisopimus.fi/>

Kansanopistot

- yleiselle tarkoitettuja ovat ”**linjat oppivelvollisille**”
- sisäoppilaitoksia
- kasvun vuosi
- erilaisia suuntauksia, linjoja
- osa opinnoista voi olla maksullista
- uusia ystävyyssuhteita
- <https://www.kansanopistot.fi/>